

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/43242 GK 163

Sayı :Z-19809844-610-4817576
Konu :7/43242 Esas Sayılı Soru Önergesi

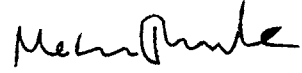
11/06/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1842012 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Elif ESEN'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/43242 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Elif ESEN, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Bakanlığımızca 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kapsamında yetkisiz döviz alım satımı faaliyetleriyle mücadele için denetimler gerçekleştirilmekte olup, yetkisiz döviz alım satımı ile mücadele çerçevesinde gelen ihbarlar titizlikle değerlendirilmekte ve adresi tespit edilebilen tüm ihbarlar muhakkak denetim ile sonuçlandırılmaktadır. İhbarların yanı sıra, Bakanlık araştırmaları kapsamında planlı denetim programları her yıl düzenli olarak uygulanmaktadır.

Bu kapsamda, son 1 yıl içinde yetkisiz döviz alım satımı kapsamında şüpheli 1.159 iş yeri fiziki olarak denetlenmiş olup, bunların 425'i kuyumculuk işletmesidir. Bununla birlikte, 01.01.2025 tarihinden itibaren 144 adet yetkili müessese Bakanlığımız tarafından incelemeye alınmıştır. Söz konusu incelemeler; evrak ve dijital kayıtların incelenmesi, fiili kasa sayımı, iş yerinde denetim ve kamera kayıtlarının incelenmesi ile iş yeri çalışanları, yöneticileri, ortakları ve müşterileri ile yapılan görüşmeler gibi çeşitli yöntemler ile kapsamlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan, yetkisiz döviz alım satımı ile mücadele kapsamında “mali değeri yoktur” belgesi düzenleyen işletmelere yönelik olarak, 1567 sayılı Kanun’da yetkisiz döviz alım satım faaliyeti yürüten kişiler hakkında, iş yerlerinin faaliyetlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulması ile savcılıklarca idari para cezası uygulanması şeklinde iki farklı yaptırım öngörülmüştür. Bu kapsamda, anılan Kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği 2018 yılından bugüne kadar toplam 3.410 iş yeri denetlenmiş, bu iş yerlerinin 868’inde yetkisiz döviz alım satımı tespit edilmiştir.

Öte yandan, kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler, kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar ile bu işlemlere aracılık edenler; 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ile belirlenen yükümlülerden olup, Bakanlığımız tarafından, aklama ve terörün finansmanı ile mücadelede önleyici tedbirlerin alınmasını sağlayan yükümlülüklerin söz konusu yükümlüler tarafından yerine getirilip getirilmediği risk bazlı, detaylı, etkin ve verimli bir biçimde denetlenmektedir. Yapılan denetim ve incelemelerde, yukarıda sayılan yükümlülerin; müşterinin kimlik tespiti dahil ayrıntılı bir biçimde tanınmasına yönelik yükümlülüğü ile şüpheli işlem bildirimi yükümlülüğü de dahil olmak üzere tüm yükümlülüklerle uyum durumu yerinde denetlenmektedir.